

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnističu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENECE

Inserati:

Enostop. petlirvsta (72mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Državnopravno stališče Slovencev in Hrvatov.

Ker so ogrski politični boji spravili na dnevni red državnopravna vprašanja, je čas, da se tudi mi ozremo na državnopravno stališče naših dežela. Trsatska skupščina in pri nji oddana izjava slovensko katoliške narodne stranke je vzbudila veliko zanimanja. Časopisi so se dolgo časa pečali s tem dogodkom. Najznamenitejša je pa bila zgodovinska razprava, ki jo je priobčila „Hrvatska domovina“ 1. 1899. Naš list je poglavitna zgodovinska dejstva, ki se nanje opira naše državnopravno stališče, zapisal že v članku „Hrvatsko državno pravo in Slovenci“ dne 15. oktobra 1898.; dne 4. aprila 1899 je pa posnel omenjeno razpravo „Hrvatske domovine“.

Neovržna zgodovinska dejstva dokazujejo, da so bile dežele Štajerska, Kranjska in Koroška parkrat zvezane s hrvaško državo. Tudi avstrijski vladarji so večkrat poudarjali celokupnost imenovanih slovenskih dežel s Hrvaško.

Najznamenitejša je to-le: Hrvatje so izvolili, potem ko je padel v mohaški bitvi hrvaški kralj, Ferdinanda I. za svojega vladarja. Pri tej priliki so zahtevali, naj spoji s Hrvaško avstrijsko-hrvaške zemlje; te so brez dvojbe Kranjska, Štajerska in Koroška. Vladar jim je odgovoril, da zavoljo važnih opravil ne utegne tega premišljati, da bo pa o priložnem času mislil na to. Ko so Hrvatje stopili pod Habsburžane, so torej mislili na zvezo z nami.

Ta misel je ostala živa pri njih. Leta 1712. se je pečal hrvaški sabor z vprašanjem, ali naj se tudi ženskam vladajoče rodbine priznava pravica do hrvaškega prestola. Soglasno se je to odobrilo, toda s pristavkom, da same „tiste ženske presvitile avstrijske krvi“ morejo vladati na Hrvaškem, „ki imajo v posesti ne le Avstrije, marveč tudi štajerske, koroške in kranjske pokrajine.“

Tako slove saborski sklep. In ta sklep je Karol VI. popolnoma potrdil, torej tudi odobril idejo, ki je njegova podlaga. V svo-

jem dekretu pravi naravnost, da bodo ženske njegove rodbine naslednice na hrvaškem prestolu, če imajo hkrati v posesti Štajersko, Koroško in Kranjsko.

Kar se ni zgodilo za Ferdinanda, dasi se je takrat načeloma odobrilo, kar je kasneje potrdil Karol VI., to je naše državnopravno stališče. Štajersko, Koroško in Kranjsko, a zraven tudi Primorsko teži po zvezi s Hrvati. Primorsko je bilo sploh svoj čas upravno zvezano s Kranjsko; zato se posebej niti ne omenja.

Zgodovina nam veleva našo pot. Še jasnejše pa govori politična logika. Mi trdno zaupamo v obstoj avstrijske države. Za ravnovesje v Evropi je nujno potrebna. Njen propad bi pomenjal razpad evropske kuturne in politične vodilne sile. Zato obsojamo najodločnejše vsa tista politična stremeljenja, katera se ne ozirajo na obstoj Avstrije, ki računajo z njenim razpadom, ali ki se celo bojujejo proti nji. Med njimi so izdajavci, ki sploh ne merijo svojih programov po pravu in etiki; so pa tudi politični omejevalci, kratkovidneži, ki sodijo, da se Avstrija sploh ne da več rešiti, in zato ne vpoštevajo njenega obstoja v svojih načrtih. Ti zadnji prezirajo to, kar so prezrli hrvaški obzoraši in ogrski konservativci, da namreč ustava avstro-ogrsk države l. 1867. ni nič stalnega. Ta ustava ni vzrastla organsko iz potreb in običajev, marveč sloni na liberalnih teorijah, kakor so se razvile abstraktno v nemških in mažarskih glavah.

Vsi politični boji v naši državi imajo od l. 1867. značaj reakcije proti prisilni jopi nove ustave. Izprva se to ni tako jasno videlo, kakor se vidi danes. Ustava je bila v obeh polovicah odkrito tendenciozna. Govorila je o svobodi, a imela je naravnost obrnjene osti proti katoličanstvu, proti nemškemu in nemažarskim narodnostim in proti ljudskim koristim. Protikatoliški, nemški, mažarski in kapitalistiški značaj ima. V naši državni polovici se je od nekdaj že bil boj proti temu. Tesnejša verska organizacija, vedno krepkejši boj proti nemški hegemoniji in vedno živejše demokratiško,

po temeljiti socialni prenosni koprneče gibanje — so pojavi tega boja.

Tudi glede na Mažarsko bi se motil, kdor bi vse uspehe opozicije prišteval samo ideji l. 1848 o nezavisni Ogrski. Reakcija proti liberalni večini ima tudi drugod svoje močne korenine. Protiverski zakoni so vzbudili katoliško ljudsko stranko. Židovsko-kapitalistiški vladni značaj je dramil ljudstvo. Absolutistiški terorizem, ki se je ž njim na Ogrskem še mnogo bolj vzdrževala na površju liberalna stranka, nego pri nas, je pa zvezal vse, ki jim je res na srcu politična svoboda.

Naša teza, ki ž njo podajamo diagnozo avstrijskih političnih zmed, slove tako le: Avstrija ne razpada, marveč se preraja. Pri tem morajo delovati vse politične potence. Sveto dolžnost, da umevamo zgodovinsko resnost sedanjega časa, imamo zlasti Slovenci. Dolžni smo to sebi in državi, ki smo za njo glede na njen jug življenskega pomena. Nespametno je misliti, da bi avstrijski državniki našli pot iz zagate in pri tem nam prisodili pravo mesto. Na tem temelju se je dolgo sukala naša politika nervoznega zabavljanja, nizkotnega beračenja in končno brezdelne apatije. Mi moramo misliti sami in delati sami. Self made!

Gledé na avstrijsko državo nam mora biti jasno to-le: Brez kulturnega in gospodarskega napredka Slovencev in istrskih ter dalmatinskih Hrvatov se ne more izrabititi Jadransko morje za državo. Ta napredek je pa nemogoč brez politično zagotovljenega obstoja naše narodnosti. In obstoj je nemogoč brez politično upravnega zedinjenja.

Dalje se ne more Avstrija kot velevlad razvijati, če ne dobi na Balkanu večjega vpliva. Ta vpliv je mogoč edino le po južnih Slovanih. Oslabljenje južnih Slovanov pomenja oslavljenje avstrijskega vpliva na Balkanu, okrepitve južnih Slovanov pa utrjenje avstrijskega velevladnega stališča. Veliko, upravno zedinjeno južno slovensko ozemlje je v tem oziru

edino prava oblika. To pa namerava naša in hrvaška pravaška ideja.

Razmere nas danes silijo, da prihajamo s tem svojim načrtom konkretno na dan. Na Mažarskem je dejansko v večini mažarska (!) stranka, ki zanikava ustavo l. 1867.; in pri nas je večina Nemcev (!) nasprotnih ravno tej ustavi. Na videz neumljivo, a resnično! Za mažarsko nadvlado onstran Litve je prirojena ustava, a ti je ne marajo. Nemcem pri nas je umerjena, toda ti je nečejo več.

Dne 21. in 22. maja l. 1899. so zborovale nemške stranke v Lincu in tam sklenile skupni program. Tega programa se drže razen katoliške stranke vsi drugi Nemci. Znano je in že večkrat smo opozorili na to, da hočejo upravno Nemci razkosati Avstrijo, Galiciji dati samostalnost, Dalmacijo priklopiti Hrvaški; druge dežele pa tesno zvezati z nemškim kitom. Nemški državni jezik je zanje prva zahteva. Za nas Slovence je važno, da nam priznavajo narodno ravnopravnost samo na Kranjskem; na Štajerskem in Koroškem taje spleh kako izključno slovensko ozemlje in hočejo tema deželama pritisniti v vseh ozirih izključno nemški značaj. To načelo nam izpodbija tla za vsako obrambo, ker taji bivanje naše narodnosti.

Najbolj nespametno je, če se jezimo nad tem načrtom. Jeza in zabavljanje nam ne bosta prav nič pomagali. Edini razumni odgovor je odločno, krepko vsprejetje pravaške ideje.

Kdaj in kako se zvrši naš namen, ne vemo; to vprašanje je tudi domala nepotrebno. Delajmo in pripravljajmo! V zupanju, da veljajo npravna načela tudi za narode, srkajmo vase potrebni idealizem. In ko se razvije ugodni čas, ko nastopi v preporodu naše Avstrije usodno trenotje, bomo pripravljeni!

Iz Dalmacije.

Zader, 6. februarja.

Handlova zadeva je rešena. Šel je; ostavil je pa silno važno reč: zavest, da imajo vse dalmatinske politične stranke skupen smoter koristiti svoji domovini. Kmalu se imajo zvršiti po vsi deželi občinske volitve. Splošno je zavladalo prepri-

LISTEK.

To in ono iz Carigrada.

Carigrad, 5 febr.

Dasi ima Carigrad mnogo zanimivosti v notranjščini, vendar se človek kar oddahne, ko stopi nekoliko vun zlasti proti morski obali. Vse je v zelenju in cvetju, kakor pri vas v najlepši pomladi, vmes pa je posajena nepregledna vrsta vil in kopališč. Tu se pač košati bogastvo in razvija razkošno življenje, v tem ko imaš v mestu priliko opazovati vsekrižem tudi revščino najnižje vrste. V adventu sem večkrat videl, ko sem šel v bližnji samostan zjutraj zgodaj po opravkih, revne siromake, ki so skrbno brskali po kupih smetij, da bi našli kako malenkost, ki bi jim utegnila prav priti. — A tudi takemu bednemu življenju se sčasoma menda privadijo. Nekoč sem videl mlado dekline, ki je tudi prebrskavala smetišča, potem pa mirno potegnila iz žepa svalčico, jo prižgala pri bližnji žerjavici (ki jo postavljajo v velikih ponvah na ulico, da se siromaki grejejo), se lagodno naslonila na zid

in zadovoljno pušče opazovala mimoidoče karavane ljudi in živali.

Večinoma tu vse prenesejo tovrne živali. Pogostokrat, zlasti ponoči in zjutraj zgodaj, se vleče cela vrsta tovrne živine, ki je privezana druga za drugo ter prenaša blago za prodajalnice, jestvila, potrebščine za zidanje, pesek, opeko, kamenje, deske i. t. d. Prva žival nosi zvonce, da opominja mimoidoče, naj se ognejo. — Kljub temu se pripeti dan na dan kaka nesreča. Pred nekaterimi dnevi sem bil v Galati sam priča, da je tramvaj povozil človeka na vogalu. Menite, da se je voz ustavil? Kaj še! Drdrel je s štirimi konji naprej, poveženca pa so odnesli v bolnišnico. — Nekoliko vpitja, jeze, rotnja, kletve, — in stvar je bila končana. — Če se vrši kaka preiskava, mi ni znano.

Kmalu po novem letu je nek hišni gospodar vrgel 62 let starega Hrvata iz Karlovca, Jožefa Vrbana iz hiše s tako silo, da so ga nezvestnega prinesli v avstrijsko bolnišnico in poslali pome, da ga previdim s sv. zakramenti. Nemudoma tečem tja, a bil

je že mrtev. Ali ni to turško? Nesrečnež je bil obduciran. Avstrijski konzul se je sicer pritožil pri turški porti in zahteval, da se ubijalec kaznuje. Stvar se bo najbrž vlekla, na zadnje pa zaspala. Žalostna smrt v tujini, v mestu, kjer vlada brezsrčnost. Za pogrebom ni bilo niti enega človeka.

Previdovat hodimo tukaj, kjer je mešanica toliko ver in narodnosti, poleg tega tako divji in kričeč promet, popolnoma skrivoma in nihče skoro ne ve, da greš z Bogom.

Med običaji tu in pri nas je marsikak razloček. Če staviš kako vprašanje pri prostemu človeku, cmokne navadno z jezikom, glavo privzdigne in kvišku pogleda. Ta navada je tako splošna, da jo naletiš pogostokrat tudi med prostimi ljudmi. In kaj pomeni to čudno obnašanje? Nič drugega, kakor zanikanje; hoče odgovoriti: Ne vem, ne znam, ga ni, ne pride i. t. d.

Naj omenim, da imamo tudi v Carigradu pravo japonsko firmo „Naimakura & Co.“, ki ima svojo prodajalnico v Peri, na najlepšem prostoru ter je pod posebnim pokrovi-

teljstvom japonske vlade, kar je označeno tudi na deski. Prodajalnice oskrbujejo štirje pristni Japonci, o katerih se splošno govori, da so japonski častniki, ki imajo opazovati Bospor, tuje ladje in sploh razmere na turškem ozemlju. Večkrat sem že nalašč obstal pred razločnim oknom samo, da bi videl pristnega Japonca. Za Bospor se ne interesirajo le Japonci, tudi drugim prekrasna merska ožina silno dopada. Vsako uro dohaja iz carigradskega pristanišča parnik, ki obišče tje grede po eni strani vse važnejše kraje in se po drugi strani vrne nazaj.

Večina ljudi razume in govori v Carigradu po štiri jezike. Jezik nižjega ljudstva je grški; bogataši in sploh olikanejši kramljajo francoski. V cerkvi in v trgovini prevladuje laščina. V najnovejšem času se zelo šopiri nemščina; vendar pa bi pričakoval več uspehov z ozirom na razne nemške šole in ustave. V okolišču pa je mnogo slovanskega življa; močno se čuje bolgarsčina in hrvaščina. Prav veliko jih govori armensko in seveda turško, kakor so tudi povsod turški napisi, zlasti na uradih in

nekoliko drugačni na podlagi na novo določene solnčne paralaxe 880 sek., pa se mi ni umestno zdelo vso zadevo spravljati še enkrat v javnost, zlasti, ker je že drugim potem preskrbljeno, da se pomanjkljivosti v „Obzorniku“ popravijo. I. Sušnik.

*** Praktisches Lehrbuch der slovenischen Sprache für den Selbstunterricht.** Von dr. Carl Pečnik. Dritte Auflage (Bibliothek der Sprachenkunde 31.). A. Hartlebens Verlag. Wien. — Ta slovnica je pisana za praktično uporabo. Naše slovenske slovnice so namenjene večinoma za srednješolce, ta pa namerava razširiti praktično znanje slovenskega jezika med Nemci. Zato je sestavljena s čisto drugačnega stališča. Hartlebove slovnice so jako priljubljene ravno zato, ker podajajo le neobhodno potrebne in praktične stvari brez učenih primesi, katere so pač zanimive za jezikoslovce, a v življenju ne koristijo mnogo. Da je Pečnikova slovnica dosegla že tretjo izdajo, nam dokazuje, ne le da je slovnica svojem namenu primerna, ampak da tudi Nemci vedno bolj čutijo potrebo, učiti se slovenskega jezika. Cena vezani knjigi je 2 K 20 h.

Dnevne novice.

Kdo zastopa koristi kranjske dežele, se je zopet prav jasno pokazalo na Dunaju. Dr. Žitnik je v izbornem govoru, katerega je priobčil „Slovenec“, pokazal na škodo, ki jo je trpela kranjska dežela lansko leto in brezobzirno grajal vladno poročilo, po katerem bi bila Kranjska izvzeta iz državnih podpor. In kaj je storila liberalna stranka? V „Narodu“ namiguje vladi, naj nikar ne usliši zahteve dr. Žitnikovih, češ da je treba „klerikalce“ kaznovati za obstrukcijo. To so „ljudski“ zastopniki, da se jih Bog usmili!

Sodne razmere na Slovenskem in dr. Tavčar. Dr. Tavčar je včeraj govoril v državnem zboru o naših sodnih razmerah. Povedal je marsikaj dobrega in je imel tudi povod k temu; kajti pripetilo se mu je nekaj nepričakovanega. Ptujski Ornig toži dr. Tavčarja kot urednika „Narodevega“ zaradi razžaljenja časti. Tožba bi morala priti pred ljubljanske porotnike. Tem pa Ornig ne zaupa in je dosegel delegacijo mariborskega porotnega sodišča, kjer se bo dr. Tavčarju brez dvoma godilo čisto drugače, kakor v Ljubljani. Proti temu pač dr. Tavčar opravičeno protestira. Kolikokrat smo mi prosili delegacije, kadar je bil tožen „Slovenec“, pa se nam nikdar ugodilo; zdaj pa je zlahko dosegel ptujski nemškutar, da izroče dr. Tavčarja nemško-nacionalnim porotnikom. Ker nam danes manjka prostora, bomo govorili o tem obširneje v ponedeljek, a danes izjavljamo že to: V tem slučaju pozabimo vse, kar je nam dr. Tavčar žalega storil pred sodiščem, in pričakujemo od svojih poslancev, da v državnem zboru glasujejo zoper izročitev dr. Tavčarja!

Stavka v Litiji je končana — s porazom stavkujočih! To je žalostna novica, ki naj odpre litijskim delavcem oči in jih nauči, da je nujna potreba za njihovo izboljšanje strokovna organizacija, katera pa ne sme biti v rokah soc. demokratov, ki so zopet to pot delavstvo izdali in zapustili. Dne 9. febr. ob 5. uri popoldne je bil shod, na katerega je prišlo toliko ljudi, da so bili prostori kar nabiti. Vedelo se je, da bo Čobal predlagal, naj gredo na delo, in so bili radovedni le na pogoje. Saj je bil Čobal prej delavec rotli, da mora stavka trajati, dokler ne bo Schwarz „mehak kakor hruška“ in ne sprejme vseh pogojev, če bi bilo treba stavkati tudi 16 do 20 tednov! Saj — tako so soc. demokratje govorili — stavkujoci dobe velike podpore od njih organizacije, naj le pogumno stavkajo! In na shodu je kar naenkrat Čobal strmečim poslušavcem izjavil, da je nadaljevanje stavke brezuspešno, in naj gredo na delo! Kje so podpore? Kje so tiste vsote, ki so jih obljubovali socialni demokratje stavkujoci? Govorili so pač in obljubovali, a ko bi bilo treba dejansko pomagati, so se umaknili in zapustili prevarjeno delavstvo. Zaradi tega so se

podali v stavko, in zdaj je devet žrtev: 4 odpušeni in 5 toženih! Seveda je zavržalo med delavstvom, ko so to slišali. Čobal pa je rekel, da take žrtve ne pridejo v poštev, in ko je potem dal predlog na glasovanje, ni nihče zanj roke vzdignil, ampak dvorana je gremela od burnih pretislih klicev: Vsi ali pa nobeden! Prej je Čobal učil ljudi: Vsi ali pa nobeden! Zdaj je pa preobrnil svoj nauk, izjavil, da je vse zastoj, in delavci so mu grozeče klicali njegovo geslo: Vsi ali pa nobeden! Čobal zaključil shod, a nihče se ne gane z mesta. Socialni demokratje so prej obljubovali podporo tudi onim, ki niso v „Zvezi“. Zdaj se je pa Čobal izgovarjal, da „Zveza“ ne more podpirati onih, ki niso še njeni člani. „Ni dovolj pulfra“, je dejal Čobal, „da bi se branili“. Med stavko se je vpisalo kakih 200 članov v „Zvezo“; kaj bodo imeli od tega, si lahko upajo, saj delavske groše porablja centralna organizacija za judovske voditelje in za časopisje, od delavcev pa le zahtevajo strankarski davek, kadar bi jim bilo treba pomagati, pa pravijo, da jim pulfra manjka! Za Jude je pa vedno pulfra dovolj! — Dne 10. febr. je šlo skoro vse z malo izjemo na delo. — Kako vse drugače je krščansko-socialna ali čisto strokovna organizacija vodila stavke! Pomislimo na stavke v tovarni vžgalic, v Vevčah, na Savi, na dogodke v tobačni tovarni i. t. d. Nikdar nismo mi delavstvu obljubovali stvari, o katerih smo vedeli, da jih izpolniti ne moremo. In ko je bilo delavstvo v stiskah, so se naši zanje žrtvovali in mu pomagali. Zato pa po tej žalostni izkušnji priporočamo litijskim delavcem, da slede zgledu drugih slovenskih delavcev po raznih krajih, da naj pokazujejo vrata socialnim demokratom, ki jih love v svoje mreže le za to, da bi jim plačevali strankarski davek, in sinaj osnujejo predilniško strokovno društvo, kateremu morajo pristopiti vsi predilniški delavci in delavke!

Liberalci in delavstvo. Vkljub temu, da litijski liberalci tako slastno požirajo „Slov. Narod“ in imajo tega neumnega lista tudi toliko naročenega, se ni glasilo slovensko nemške liberalne zveze po polnoma nič zmenilo za litijske delavce in je vsej stavki posvetilo komaj nekaj suhih vrstic, posnetih iz „Slovenca“. Zapomnite si to, litijski delavci!

„Skupno gospodarsko delo.“ „Naredni list“ v Zadru jako toplo priporoča dalmatinskim posojilnicam, naj pristopijo „Zadružni zvezi“ v Ljubljani, kateri priznava, da zasluži popolno zaupanje in je zmožna povzdigniti gospodarski položaj južnih Slovanov. Ljubljanski liberalci so pa zanesli protigigancijo v Dalmacijo iz umazane strankarske zavisti. Poznamo Mefista, ki tiči zadaj, in mu to prijaznost ob priliki povrnemo! Izdajske nature liberalne res nimajo nobenega smisla več.

Obrekovavci „Učiteljskega Tovariša“ so vendar enkrat dobili po prstih. — „Slovenec“ drezanje je toliko izdalo, da je moral „Uč. Tov.“ na prvem mestu prinesiti uradni popravek o. kr. okrajnega šolskega sveta v Postojni, ki brani o. Učit. Tov.“ po krivici napadeni krajni šolski svet v Vremah. „Šolo v svinjaku“, hinavščino, sirovost, vse mu je očital ta nečedni listič. Zdaj se je pa pokazalo, da je pravi svinjak edino le — „Učit. Tovariš“.

Vero v Odrešenika imenuje včerajšnji „Narod“ „kristjansko mito“ in jo postavlja na isto stopinjo s poganskim bajeslovjem. To so ljudje, ki včasih goré tudi za uničtvo ali pravoslavje. Seveda nam bo ob priliki „Narod“ odgovoril, da še nikdar ni nič napisal proti krščanski veri. Slepardi!

Sp. Šiška. Včeraj vršila se je občinska seja in sicer mirno, brez vsake obstrukcije. Odboril se je proračun za tekoče leto, ter določila občinska doklada v znesku 17%. Za pregledanje računov iz leta 1905, bila sta izvoljena občinska svetovalec Kosler in Pogačnik. Leo Pogačnik prosil je koncesije za kavarno toda prošnja bila je odklonjena. V občinsko zvezo Sp. Šiško je bilo vsled dokazanega 10letnega prebivanja v

tej občini sprejeto več rodbin med njimi tudi rodbina Viktor Bolafija, vinskega trgovca.

O napadu na urednika „Slov. Štajerca“ smo iz Kranja porizvedeli: Za časa štajerskih volitev se je preselil „Sl. Štajerc“ iz Kamnika v Kranj v Lampretovo tiskarno Urejeval in stavljal ga je Križman, pri ekspediciji mu je pomagal Baudek. Tičala sta vedno skup in živela sama zase; v meščanske kroge nista mnogo zašla in sta bila zato le malo poznana. Stanovala sta v skupni sobi. V noči od nedelje na ponedeljek je pa B. zažgal posteljo, na kateri je spal K. Ker se je K. prebudil in začel vpiti, je B. skočil nanj in ga davil za vrat. Začelo se je ruvanje in vpitje, katero je slišal v pritličju gostilničar Jezeršek. Toda ta ni slutil nič hudega. Šele sin pismonoše Göstl-a, ki je slučajno bil v bližini, je postal pozoren na nenavadni šum ter je tekel po svojega očeta, ki stane v sosedni hiši. Skupno sta vdrla v stanovanje K. in B. Soba je bila polna dima, na postelji je ležal K. in na njem je klečal B. ter ga tiščal za vrat. Spravili so jih narazen, Baudeka so pa povrh poslali v luknjo. K. pripoveduje, da je že prej enkrat poizkušal B. zažgati mu posteljo, da pa je on mislil, da se je zgodilo le po nesreči. Za sedaj se B. izgovarja s tem, da je bila vse le šala. K. pa trdi, da ga je hotel zažgati, ker se je potem upal polastiti lista „Slov. Štajerca“ in njegovih dohodkov. K. hodi okrog z obvezanim vratom.

„Družba sv. Cirila in Metoda“ je zopet sprejela od založnika družbenih vžgalic, tvrdke J. Perdani v Ljubljani, znaten prispevek 1000 K. — Družbi prihaja torej od prodaje vžgalic trajen dohodek in zato pozivljamo slovensko občinstvo in posebno slovenske trgovce, da kupujejo samo vžgalice „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Sklep prvega semestra na gimnaziji v Kranju je bil danes. Dijakov je bilo 353 in 5 privatistov. 43 dijakov in en privatist imajo odliko, 239 dijakov in 3 privatisti prvi red, 54 drugi red, 16 dijakov in en privatist tretji red.

Dalmatinski državni poslanci so izrekli ministrskemu predsedniku spomenico, v kateri zahtevajo, da bodi za ces. namestnika v Dalmaciji imenovan Dalmatinec. Posebno hvalijo v jezikovnem ozru delovanje predsednika apelacijskega sodišča, dr. Gertscherja.

Mesarji v Gorici se počasi udajajo. Svojim dobrim strankam popuščajo namreč na ceni po 4 do 8 vinarjev ali še več pri kili, da jih tako obdrže, ter jim dajejo dobro meso. Mestna mesnica deluje dobro. Bajе postavijo še eno na Starem trgu.

V Zagorju ob Savi se je dne 29. jan. pri sestanku „Delavskega bralnega društva“ obravnavalo vprašanje, kdaj je štrajk opravičen? Gosp. kaplan J. Petrič je razvil zgodovino štrajkov, govoril o vzrokih in posledicah ter podal nekaj nasvetov, kako bi si mogli delavci pomagati brez štrajkov. Predavanju je sledil živahen razgovor, ki so se ga z zanimanjem udeleževali skoro vsi navzoči. — Prihodnje predavanje bo v nedeljo, 12. t. m. ob 4. popoldne v hiši gospe Drnovškove in sicer: Ali je cerkev za izboljšanje delavskih plač ali proti temu? Povabljeni so s tem vsi udje in prijatelji društva! — Brez vseh drugih vabil. Odbor.

Laški protest. Trst, 10. februarja. Tržaška trgovska zbornica protestira proti predlogu industrijskega sveta trgovskega ministrstva, da se naj sedež „Lloyda“ iz Trsta premesti na Dunaj.

Jeleni in medvedi na prodaj. Knez Windischgrätz bo prodal spomlad v haasberškem zverinjaku zaprte jelene in medvede. On ni prijatelj takega draga športa in tudi ni tako strasten lovec, kakor je bil njegov pokojni oče.

V vojaške šole sprejetih bo v šolskem letu 1905/1906 okrog 415 gojenčev, in sicer večina (255) v vojaške nižje realke, ostali v vojaški akademiji in druge zavode. Pogoji za vsprejem in druga določila poizvedo se lahko v vseh vojaških pisarnah. Prošnje morajo biti zadostno opremljene in se morajo od privatnih strank vlagati najkasneje do 15. maja pri dopolnilnem okrajnem poveljstvu tistega okoliša, kjer kdo biva.

Družbe sv. Cirila in Metoda vodstvena seja bode v sredo, 22. t. m., ne pa, kakor je napačno poročano bilo, v sredo, 15. t. m.

Razpisani sta učiteljski službi v Premu in v Podkrajju.

„Naš List“. Piše se nam: Naši ljudje v Kamniku in v okolici pravijo z ozirom na „Naš List“: Vi, g. urednik, pa g. založnik, pa g. tiskar, pravite, da je to Vaš list, torej ga kar za se tudi obdržite!

— S Krke. Pol leta imamo posojilnico. Nekaj liberalnih otročajeve je sicer namazalo nekaj papirja, ki so ga potem porabili pri „Narodu“, pa brez škode. Zadružna misel se je vnela tudi v našem v tem oziru doslej zaspanem kraju V nedeljo smo imeli občni zbor. Prometa je bilo prvih šest mesecev 89.000. Letos bo najmanj trikrat toliko. Pri občnem zboru je govoril dr. Krek in nas vzbudil, da si v kratkem osnujemo mlekarstvo.

— Kaj je s konsumom v Cerknici? Iz Cerknice se nam piše: Pred kratkim je prinesel „Narod“ novico, da je cerkniški konsum propadel, da je „bankeroten.“ Seveda on to ve „iz zanesljivega vira.“ A najbolj zanesljivi vir je „Zadružna zveza“, ki je na zahtevo g. Lavrenčiča uvedla natančno revizijo vseh združenj v Cerknici in dognala, da konsum nima nikake izgube. A vkljub temu se na občnem zboru, dne 19. t. m. namerava razdružiti iz več razlogov, zlasti ker mu mnogi udje niso zvesti in ker je treba zadružno hišo predelati v stanovanja, da se prostor plodonosneje porabi. Le pridite tedaj omenjeni dan vsi, ki imate vplačane deleže, dobite jih nazaj z obrestmi vred. Najboljši dokaz slavnoznane lažljivosti „Narodove“ tudi v tem oziru je dejstvo, da želijo celo prodajavci „Naroda“, cerkniški trgovci, konsumno zalogo kupiti, To pa vemo res iz zanesljivega vira. To dejstvo dokazuje dvojje: da konsum nima izgube in da se liberalni trgovci boje kakšnega novega konkurenta, ki je pripravljen trgovino voditi naprej na svojo firmo, in kateremu bo ljudstvo brez dvoma konsum prepustilo, ker je zagotovljeno, da je bo dotični varoval pred samovoljnimi cenami liberalnih trgovcev. To je resnica o cerkniškem konsumu! Zato pazite obrekovavci konsuma, da vam vaši dolgi jeziki ne bodo povzročili neprijetnih posledic pred sodnijo!

— Borovce so kradli. Posestniki Andrej Dežman, Franc Šusteršič in Janez Dolničar, vsi trije iz Spodnje Hrušice pri Ljubljani, so opazili, da je nekdo v zadnjem času v njihovih gozdnih posekah več borovcev v skupni vrednosti nad 60 kron. Dne 27. januarja t. l. so omenjeni trije posestniki izsledili v snegu sled, ki je peljala do Bizovika, in sicer do zidarja Tomaža Slabajna, čevljarja Franceta Lampiča, kajžarja Franceta Klopčarja, gostačevega sina Franceta Brezovarja in do tesarja Franceta Klopčarja. Z orožniki so posestniki pri tatinski petorici izvršili hišno preiskavo in res našli pri Slabajnu nekaj borovega lesa. Oba Klopčarja, Slabajna in Lampič so priznali, da so sekali borovce in jih na svoj dom vlačili, edini Brezovar pa pravi, da je le suhe veje nabiral.

— Zabavni večer Marijanske kongregacije v Novem mestu dne 1. in 2. svečana v Rokodelskem domu obnesel se je vsestransko sijajno. Petje pod vodstvom g. Ig. Hladnika bilo je dovršeno dobro. Govor o. g. Fr. Sal. Watrl a bil je posebno hvaležno sprejet, ker nam je z jasnimi besedami razložil vsebino in pomen igre „Vestalka“ V duhu nas je vpeljal v čase preganjanja kristjanov po cesarju Neronu I. 64 po Kristusu. — Dramatična igra „Vestalka“ uspela je v vsakem oziru izvrstno. Od prve do zadnje rešila je vsaka igralka svojo vlogo mojstrsko. Nekateri nastopi so bili naravnost izborni. Seveda je občinstvo po vsakem djanju igralko burno pozdravljalo in jim ploskalo. Ta igra je sicer jako težka v uprizoritvi, tembolj hvali pa svoje prireditelje, kar se tiče lepe prestage in gladkega jezika, zares krasnih prizorov ter jako ugodno pogojenih kostumov. Priporočamo to igro tudi drugim društvom. Marijanska kongregacija v Novem mestu jo rada izposodi s kostumi vred, seveda proti primerni odškodnini, ker nabava vsega potrebnega za predstavo takšne nenavadne igre stane pač veliko denarja. — S takšnimi zabavnimi večeri napravlja nam Marijanska kongregacija ne samo dokaj veselja in zabave, ampak nudi nam tudi mnogo vzpodbudnih nauk. Dal Bog, da bi nekatera sovražna nasprotovanja ne škodovala ugledu in časti naše kongregacije, temveč da bi si privabila tudi nadalje med občinstvom vedno več simpatije in naklonjenosti.

— Vodna kalamiteta. Iz Senožeč se nam poroča: S posebnim zanimanjem zasledujemo po časopisih izdatni gospodarski napredek sosednega trga Postojna. „Slovenec“ od 6. t. m. je zopet omenil najboljše gospodarske naprave postojnske občine, obsežni vodovod, kar nas dremajoče Senožečane toliko bolj zanima, ker je pri nas v najhujši zimi nastala tako huda vodna kalamiteta, da take ne pomnimo, koja pa še vedno traja. Vodovod, ki polni tudi glavno živinsko napajališče, je odpovedal. A baš v tistem času so tudi vsi trije v „Slovencu“ že opisani vodnjaki v sosedni vasi Gabrče odpovedali, tudi tisti, katerega sta zadnja jesen popravljala dva podjetnika in rekočnoscirala v družbi našega župana dva inženirja. Šesalka pri tem vodnjaku je odpove-

grozi, da bo dal Riegerja odstraniti z galerije. Rieger: „Protest ste slišali!“ — Predsednik odloči naj slugo iztirajo Riegerja in prekine sejo. — Rieger slugam: Povejte knezu, da mi zadošča izročeni protest in da bom odslej miren! Rieger se je skliceval nato, da ima kot poslanec pravico sedeti v loži za poslance in da se ne da učiti takta od predsednika. Predsednik odloči, da mora Rieger z galerije Sekcijski svetnik Marenzzi spremljati Riegerja v pisarno, kjer ga vpraša če hoče še dalje motiti zborovanje. Rieger pravi, da ne, nakar sme zopet na galerijo. Nato je bil Rieger na galeriji miren.

Dunaj, 11. febr. Po zopetni otvoritvi seje gospodke zbornice je govoril zadnji Chlumecky. nakar je bil predlog o spremembi poslovnika v tretjem branju soglasno sprejet.

Belgrad, 11. februarja. Neki častnik je streljal na finančno stražo ter ubil enega stražnika. Vzrok streljanja ni znan. — Knez Aleksejev, brat kraljev je došel v Belgrad. — Vesti o bližnji vojski meji Turki in Belgari se vedno bolj širijo. Od obeh strani se dovažajo orožja in streliva.

Pariz, 11. febr. Vladna predloga o ločitvi cerkve od države je bila sprejeta s 378 glasovi zoper 115. Sklenilo se je, da se še v tem zasedanju sklepa o starostnem zavarovanju.

Peterburg, 11. februarja. (Peterburški brzojavni urad.) Okrog 5000 delavcev Putilovih tovarn je hodilo včeraj po ulicah ter zahtevalo, da tudi delavci pe drugih tovarnah ustavijo delo. Na Zabal-kanskem prospektu so pa zadeli na vojaštvo ter se razkrpili. Nekatere gruče so hotele vdreti v tovarne, kar se jim pa ni posrečilo. Storile so se odredbe za varstvo dela.

Pariz, 11. februarja. General Steselj je prišel v A den. Steselj je izjavil, da mu je general japonskega generalnega štaba izjavil, da so Japonci pri naskokih na Port Artur izgubili 100 000 mož. Pri predaji je imel še 6000 krogelj za topove in 3 milijone patron. S tem ni mogoče braniti 25 kilometrov dolge fronte. Mesto je bilo vse okuženo. Vojaki so jedli konjsko meso s starim oljem od strojev. Predal je trdnjavo sam. Car bo sodil, ali je storil prav, ali pa naj bi bil trdnjavo pogнал v zrak. Raje je kapituliral, nego bi imel 30 000 ljudi na vesti. Neki Stesljev spremljevalec se je izrazil, da je umirajoči general Kondratenko dejal: Ne umiramo samo kot premaganci, ampak tudi kot žrtve domišljavih dvornikov.

Dunaj, 11. febr. Morilka Klein se je hotela v ječi usmrtiti. Poizkušala je samoumor trikrat. Hotela si je prerezati žile z deli svojega modrca. Tudi je pila neko mleko, vsled česar ji je pa postalo le slabo. Prepeljali so jo v kazensko bolnišnico.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje neba	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padačina v 24 urah v mm.
10	9. zveč.	744,5	-3,1	sr. jvzh.	jasno	0,0
11	7. zjut.	741,0	-10,0	sl. svzh.	"	
	2. pop.	737,8	+4,2	p.m. jvzh.	"	

Srednja včerajšnja temp. -2,3°, norm. -0,7°.

Tržna poročila

od dne 10. svečana 1905.

B u d i m p e š t a . Pšenica za april 1908 do 1909; rž za april 15-42 do 15-44; oves za april 14-10 do 14-16; koroza za maj 14-92 do 14-94.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, trdno. Prodaja 12.000 met. stotov za 10 stotink višje. Druga žita trdno. Vreme: lepo.

Zavarovalne vesti.

100 milijonov kron prekoračeno!

Siljajen uspeh avstrijske družbe. C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu je v minolem letu izgotovila 14696 novih polic na življenje za 102.307.613 kron zavarovane glavnice. Ta ogromna svota je največja, katero je sploh kaka evropska zavarovalnica v enem letu dosegla ter dokazuje, koliko zaupanje uživa ta družba vsled svoje kulantnosti in nizkih premij. Z zadovoljstvom bodi naglašeno, da ima ta uspeh avstrijska družba pred vsemi drugimi mnogoštevilnimi evropskimi zavodi kot prva izkazati. Glavni zastop v Ljubljani, Gradišče št. 4. 209 3-2

Zahvala.

Podpisana Alojzija Pečnik, sestričina pokojnega gosp. dr. Matije Prelesnika, ki je bil pri nižje-avstrijski deželni zavarovalnici na Dunaju zavarovan za 2000 K, se zahvaljujem gori omenjeni zavarovalnici za točno in kulantno izplačilo zavarovalne svote, ter vsled tega zavarovalnico vsakomur najtopleje priporočam. 237 1-1

Ljubljana, 6. febr. 1905.

Alojzija Pečnik.

Emeritsko društvo

katoliške duhovščine
registрована pom. blagajna na Dunaju.

Premnogokrat je citati v katoliških časnikih poročila o obolelih, starih duhovnikih, nabijajočih se v veliki denarni stiski, ker so državne pokojnine teh ubogih invalidov, ki so večji del svojega življenja posvetili ljudskemu blagru, tako majhne, da duhovniki ne morejo ž njimi živeti svojemu stanu primerno.

Da se temu zlu potom samopomoči odpomore vsaj deloma, ustanovilo je pred 9 leti več duhovnikov dunajske in št. hipolitske škofije emeritsko društvo katoliške duhovščine, registrovana pom. blagajna na Dunaju. To društvo ima namen, da zavaruje v avstrijskem cesarstvu delujoče duhovnike rimskokatoliškega in grškokatoliškega obreda proti zmernim premijam za rente za slučaj starosti in onemoglosti.

Emeritsko društvo zavaruje: 1. rastočo rento za slučaj onemoglosti (tarif I. a); 2) stalno rento za slučaj onemoglosti (tarif II. a); 3) starostno rento (tarif III. a); 4.) starostno rento v zvezi z rastočo rento za onemoglost (tarif IV. a); 5) starostno rento v zvezi s stalno rento za onemoglost (tarif V. a). Ti načini zavarovanja so najpopolnejši na polju zavarovalne tehnike, in vsak duhovnik bo dobil med njimi vrsto rentnega zavarovanja, ki ustreza njegovim željam.

Če se n. pr. 30 let star duhovnik zavaruje za letno rento 1400 kron po tarifu V a do svojega 55. leta, dobiva, ko doseže 55. leto svojega življenja, od društva vsako leto 1400 kron, brez oziroma na to, če je onemogel ali ne. Če postane med 40. in 55. letom onemogel, dobiva ravno tako vsako leto polni znesek zavarovanih 1400 kron med vsem časom svoje invalidnosti. Če pa postane onemogel pred svojim 40. letom, povrnejo se mu vse dotedaj vplačane čiste premije s 3% obrotnimi obrestmi. Za tako rento zavarovanje plačuje zavarovani duhovnik premije le do časa, ko postane onemogel, oziroma najdalje do svojega 55. leta v celoletnih, polletnih, četrtletnih ali mesečnih obrokih.

Emeritsko društvo upravljajo duhovniki in ga vodi v zavarovalni tehniki izurjen ravnatelj. Pri tem društvu je bilo glasom računskega poročila za l. 1903 zavarovanih že 1598 duhovnikov z 869.000 kronami letnih rent. Iz vsake škofije je bil po en zavarovan duhovnik voljen kot zastopnik v odposlanski zbor, tako da morejo zavarovani duhovniki vsake škofije vplivati na društvo.

Emeritsko društvo stoji na zavarovalno-tehnični podlagi, v smislu zakona o pomožnih blagajnah se vsako leto oblastveno natančno revidira, ima svoje premoženje naloženo v vrednostnih papirjih pupilarni varnosti, ki so deponirani pri c. kr. priv. kreditnem zavodu za trgovino in obrt na Dunaju in nudi na ta način največjo varnost. Tudi taki duhovniki, ki so že zavarovani pri kakem duhovniškem škofijskem društvu, morejo se zavarovati pri emeritskem društvu. Vsprejemajo se duhovniki vsake starosti.

Z ozirom na majhne državne pokojnine naj bi noben aktiven katoliški duhovnik ne zamudil, zavarovati se pri emeritskem društvu za rento, ki naj mu služi kot dodatna renta k državni pokojnini, do katere bo imel pravico. Čim mlajši je duhovnik, tem manjša je premija, ki jo ima plačevati za rento.

Pravila in prospekte razpošilja na željo gratis ravnateljstvo emeritskega društva katoliške duhovščine na Dunaju. (Emeriten-Verein des katholischen Klerus in Wien, I., Wipplingerstrasse 30.)

358 3-1

Načelnistvo.

Na dražbo!

Dne 13. februarja od 9. ure dalje in v naslednjih dneh se bodo v „Škofiji“ v Kranju na prostovoljni dražbi prodajale reči iz

Widmarjeve zapuščine

kakor: hišna oprava, podobe, porcelan in steklo.

Prevzete restavracije.

Podpisani si usoja p. n. občinstvu vljudno naznaniti, da je prevzel v lastno režijo nekdanjo

Hafnerjevo pivovarno Su. Petra cesta št. 47

in bo isto nadalje vodil pod imenom

Göška pivovarna.

Podpisani je bil večletni nadnatakar v hotelu „pri slonu“ kakor tudi v Lorberjevem hotelu, na južnem kolodvoru in prvi markèr v Stupanovi kavarni „Valvasor“ ter se bo potrudil, da bo postregel svojim častitim gostom z najbolje znanim **Göškim marčnim pivom**, naravnimi vini, izborno kuhinjo kakor tudi abonementi z zmernimi cenami.

259 3-1 Številnega obiska prosi najvdaneje Luis Florjanc.

253 1-1

A 43/5

Prostovoljna prodaja premičnin na Raki pri Krškem.

V župnišču na Raki se bode dné 16. svečana 1905 in če treba naslednje dni vselej od 10. ure naprej prodajalo na javni prostovoljni dražbi iz zapuščine umrlega

župnika gosp. Janeza Dolinar-ja

razno blago in sicer: par konj, par volov, 3 pare juncev, 4 krave, 1 tele, več svinj, žitne skrinje, razno žito, mrva, slama, vozovi, kočija, koleselj, sani, 2 pluga, 3 brane, približno 60 veder dobrega vina, 20 veder hrušovca, 11 velikih sodov, 5 malih sodov, 6 kadi, 2 mlina za sadje in razno pohištvo.

Premičnine se bodo oddale za ali nad cenilno vrednostjo in se morajo takoj plačati in odpeljati. Za kakovost se ne jamči.

C. kr. okrajno sodišče v Krškem

9. svečana 1905.

Prostovoljna prodaja zemljišča

se bode vsled sodnega sklepa vršila

dné 20. februarja 1905 dop. ob 10. uri

v pisarni dr. Frana Vok-a, c. kr. notarja v Ljubljani kot sodnega komisarja. Prodalo se bode dražbenim potom zemljišče vložno št. 42 kat. občine Gradišče hiša št. 19 na Rimski cesti v Ljubljani, gospodarsko poslopje in vrt.

Dražbeni pogoji so pri sodnem komisarju dr. Vok-u v pogled.

Dr. Fran Vok

c. kr. notar kot sodni komisar.

248 3-1

„Sporobanka“

Telefon 3081.

Ustřední banka českých spořitelén

(Centralna banka českých hranilnic)

v Prazi, Ovocná ulice šte. 15.

ustanovljena z ozirom na potrebe denarnih zavodov, katerim prinaša v kupčijski zvezi obilo koristi.

Sprejema in obrestuje denarne vloge na hranilne knjižice, blagajniške nakaznice in v tekoči račun, kar najugodnejše;

Eskontuje menice, brez razločka skadence in višine appointov, pod ugodno mero vladajočih denarnih razmer. Leta 1904 je banka eskontovala za približno 51.000.000 K menic.

Transagira vrednostne papirje, ki uživajo v Cislajtaniji pupilarno varnost, glede na njih nakup, prodaj, lombard, inkassa in dr.

Dovoljuje posojila okrajem, mestom, občinam in drugim korporacijam, ki uživajo, po javnem pravu pravico pobirati doklade in sicer posojuje proti amortizaciji v dobi 6. do 50. let s samo 4% obrestmi in pod najugodnejšimi nadaljnimi pogoji. Leta 1904 je banka preskrbela K 9.286.000 sličnega posojila.)

238 1-1

Intervenira pri stavbah drž. poslopij in stavbah javnih korporacij tako, da tozadevna letna splaćila zanesljivo kapitalizira, in da celo pristojno vsoto izplača takoj, ko sprejme dotični plačilni nalog. Transakcije te vrste izvršuje na podlagi svoje emisne pravice, in njeni ugodni oferti omogočijo tudi najugodnejši proračun name-ravane stavbe.

Izdaja 4% bančne zadolžnice, centralne banke českých hranilnic, s kuponi 1. majnika in 1. listopada vsacega leta, v svotah K 20.000, 10.000, 1000, 200 in 100, kateri titri so prosti rentnega davka ter vseh drugih pristojbin in uživajo v Cislajtaniji pupilarno varnost.

Banka dopisuje s strankami v jeziku stranke.

Ravnateljstvo.

PRIHRANJEVATI

Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga delikates in dišav v steklenicah od 50 h više (dolito v izpraznjeno steklenico od 40 h dalje.)

in vendar dobro kuhati more vsaka skrbna gospodinja z Maggi - jevo preizkušeno dobro in odlikovano južno zabélo kajti malo kapljic — pripravljeni jedi prilijeti, zadostuje, da slabi juhi, omaki, zelenju itd. takoj podeli čvrst, prijeten okus.

909

Razpis službe.

Kreditno društvo v Kranju razpisuje službo 218 3-3

tajnika.

Službo nastopiti je takoj in se bode plača določila po dogovoru. Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje „Kreditnemu društvu“ v Kranju, katerim naj priloži izpričevala o zmožnosti in dosedanjih službah.

Istrska vina

lastnega pridelka,

== nova, ==

muškateljec, belo, rdeče in teran. Specialiteta: belo vino za sveté maše.

Dobiva se edino-le pri pridelovalcu in lastniku vinogradov Antonu Ferlan di Giorgio, Rovinj Istra. 2053 20-19

Klet ali skladišče

odda se v najem s 1. majem 1905. v Spod. Šiški štev. 21. prostorna in suha klet, pripravna za kakega vinskega trgovca ali tudi za kakega drugega obrtnika. Klet ni nič v tleh, je brez stopnic in je pozimi topla in poleti hladna.

Več se poizve pri

Valentinu Gregorec v Mengšu.

158 3-3

V Rim!

Romarski vlak preko Padove, Loreto, Asisi. Odhod z Dunaja dne 22. marca. Vstopi se na postajah: Dunaj, Amstetten, Selzthal, St. Michael, Beljak, Pontafel. Cene z Dunaja, všt. hrano: I. razred 420, II. razr. 286, III. razr. 184 kron. Priglasila le do 19. februarja.

Natančne načrte pošlji na zahtevo odbor za romanje v Rim bratovščine sv. Mihaela, Dunaj, I., Singerstrasse 18. 160 1-1

20 stanovanj

srednjih in velikih, opremljenih z vsem komfortom, največjim luksusom, električno razsvetljavo, kopalnimi sobami itd.

se odda v najem.

Poizve se v zalogi I. kranjske odlikovane tovarne glasovirjev, Ljubljana, Dunajska cesta št. 11, ali pa Šelenburgove ulice št. 6. vrata št. 6. 255 1

Naprodaj je hiša

z malim posestvom in velikim vrtom na Dolenjskem, dve uri od Ljubljane, blizu kolodvora.

Več se poizve na Glincih pri Ljubljani št. 141. 241 3-1

Kot zanesljive ure priporočam posebno „Union“.

Franc Čuden

urar in eksportna tvrdka, zaloga srebrnice in zlatnine, delničar „Družbe prvih tov. ur „Union“ v Genovi, Glashütte in Bielu, priporoča svojo bogato zalogo

ženinom in nevestam.

Vsakdo naj zahteva najnovejši cenilnik zastoj in poštino prosto. 256 52-1

Kot zanesljive ure priporočam posebno „Union“.

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“ RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Gld. 100.— za železnico in barko.

Hitra in varna vožnja na moderno opremljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Ivan Nep. Resman.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo do New Yorka osem dni. To je priročno, udobno, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje. Red Star.

35 51

Pasti

za podgane, dihurje krte, miši itd.

patentirani najnovejši ameriški sistem

prodaja in razpošilja trgovina 2088 26-22

STREL v Mokronogu, Dolenjsko.

Presenečeni uspeh lova se garantira. Cene jako nizke.

Knjigarna

J. Krajec nasl.

v Rudolfovem

priporoča iz lastne zaloge

spise Krištofa Šmida.

Do sedaj so izšli sledeči zvezki:

- I. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček. Posl. P. Hugolin Sattner. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- II. „ Jozafat, kraljevi sin Indije. Posl. P. Flor. Hrovat. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- III. „ Pridni Janezek in hudobni Mihec. Posl. F. Flor. Hrovat. Mehko vezan 80, trdo 1 K.
- IV. „ Kanarček, Kresnica, Kapelica v Gojzdu. Posl. P. Hugolin Sattner. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- V. „ Slavček. — Nema deklica. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- VI. „ Ferdinand. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- VII. „ Jagnje. — Starček z gore. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- VIII. „ Pirhl. — Ivan, turški soženj. Krščanska obitelj (družina). Posl. P. F. Hrovat. Mehko vez. 60, trdo 80 v.
- IX. „ Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- X. „ Ludovik, mladi izseljenec. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XI. „ Najboljša dedščina. — Leseni križ. Posl. P. F. Hrovat. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- XII. „ Roza Jelodvorska. — Izdalo Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XIII. „ Sveti večer. Posl. Fr. Salezij. Mehko vezan 60, trdo 80 v.

Spisi Krištofa Šmida se bodo nadaljevali. Name-njeni so naši mladini ter so bili čestokrat priporočeni od raznih strani. Primerni so kot darilo ob vsaki priliki, zato je tudi na zahtevanje ve-žemo v primerno obliko.

Pijte Klauerjev „Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.

5441 50-140

GISSHÜBLER

alkalična kislina

kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh bolnišnicah

sapnih in prebavnih organov,

pri protinu, želodčnem in mehnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in med nosečnostjo.

Najboljša dietetična in osvežujoča pijača.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, tole postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih posredniških prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lasek-u v Ljubljani 32 52-5

Sprejmejo se takoj

dva pomočnika,

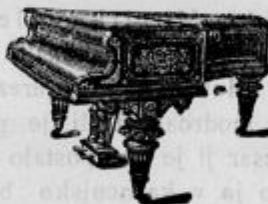
vajena trgovine mešanega blaga, 244 3-3

ena prodajalka

katera naj bi bila tudi zmožna v kontoar-skih delih. Solidni imajo prednost. Vstop takoj eventuelno tudi v šestih tednih.

Rudolf Zore Jesenice (Gorenjsko.)

A. Kraczmer zaloga klavirjev Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

priporoča popolno zalogo kratkih klavirjev mignonov in planin

najbolj renomiranih firm po najnižjih cenah. Pre-igra i klavirji, solidno in

stanovnitno prenamerjeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; Br. Stingl, c. kr. dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, abirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjaško in preskrbno in saračunavajo najcenejše.

1517 52-22

Zgodnji krompir,

bell amerikanec in rožnik, tudi kisto zelje,

repo in čebulo, kupuje po najvišji ceni

Jozef Leuz 242 3-2

v Ljubljani pri novem Fran. Jozefovem mostu.

Priporočam se slavnemu občinstvu v izvrševanje 122 8-2

kleparskih, galanterijskih in stavbinskih del 122

kakor tudi 8-6

strehe na zvonikih in strelovode 122

122 po najnižji ceni. 122

Karol Neuman, klepar na Je-senicah, Gor.

Ljudska pesmarica

za nabožno eno- in dvoglasno
petje v cerkvi, šoli in doma

je izšla in obsega na 200 straneh do
80 najbolj priljubljenih pesmi, kratke
mašne molitve in trojne litanije.

Cena:

mehko vezana 60 vin., lično v platno
z rdečo obrezo 1 K, šagrin-platno z
zlatno obrezo 1 K 40 vin. — Po pošti
10 vin. več.

Izšlo je tudi „Spremljevanje k
ljudski pesmarici“. Dobi se samo
vezano in stane 4 K. — Po pošti 30 v. več.
Naroča se v prodajalni Katoliškega
tiskovnega društva v LJUBLJANI.

„Ljudska pesmarica“ naj bi našla pot
v vsako krepitveno družbo, v vsako
družino!

„Ljudska pesmarica“ je odobrena in
priporočena od petih knezoškofjskih
ordinarijato.

Proda se lepo

vinogradno posestvo

v najboljšem stanju, 15 min. od Celja, katero
meri 24 orolov in sicer 2 $\frac{1}{2}$, orala rigolanega,
z žlahtnimi ameriški trtami zasajenega
vinograda, 7 $\frac{1}{2}$, orolov dobro zagojenega
sadnega vrta in 14 orolov dorastene gozda.
Redi se lahko 4—5 glav živine. Cena
9000 gld. Polovica lahko ostane vknjižena.
Ponudbe pod „N 15“ poste restante Celje.

159 3—3

Kamnosek

IGNACIJ ČAMERNIK

Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. du-
hovščini in p. n. občin-
stvu za vsa cerkveno-
umetniška in stavbin-
ska dela.

Velika zaloga na-
grobnih spomenikov in
vsake vrste umetnih
marmornatih izdelkov
po nizki ceni.

Izdeluje načrte
in proračune.

1007 52—35

Naznanilo in priporočilo.

Oblastveno koncesijonirani vodnjaški mojster
Jakob Janež

naznanja slav. občinstvu, da se je preselil z Do-
lenjske ceste 27 v Radeckega vas št. 12 ter se
priporoča v obila naročila. 214 3—2

226 3—3

Trgovskega pomočnika

špecerijske stroke
sprejme A. Šarabon v Ljubljani.

1122 100—65

Zahtevajte

brezplačno in franke
moj ilustrovani cenik z več
ko 400 podobami

ur, zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvorna trgovina

Most št. 955, Češko

Prava značilna remontoir-ura s sidro,
s katero se popravi vsa vrsta ur in
jeleonevga usnja s eleg. veržico in sil-
ja in privekom, komad gld. 250.

Zdravje je največja bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo
vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ubla-
žujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešu-
jejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste
ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborna proti hripavosti in prehlajenju.
Lečijo vse bolezni na jetrih in stezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo
vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti
bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski
in kmečki hiši. Dobiva se samo: Mesna lekarna, Zagreb, zato naj se se naročujejo
točno pod naslovom:

Mesna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.
— Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4— K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17— K.
3 ducate (36 steklenic) 11— K.

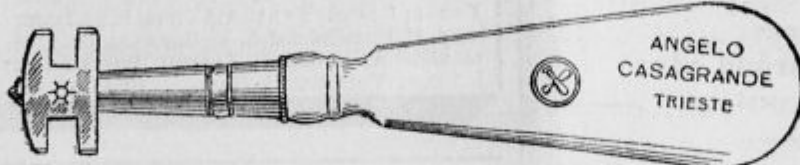
Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo
imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma
ozdravili. Ivan Barentinčić, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik;
Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mesna lekarna, Zagreb,** Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 191 20—2

Zdravje je največja bogastvo!

Diamanti za rezanje stekla

po K 1-80, 2-40, 3—, 4—, 5—, 6—, 8—, 10—, 15— 20— 30—.
ANGELO CASAGRANDE v Trstu, Portici di Chiozza 1. Telef. 994.

Nad 10.000 ko-
madov
v zalogi.

Vsak komad je
zajamčen.

Razpošiljatev tudi
posameznih ko-
madov po povzetju.

Originalne tovar-
niške cene.

221 52—2

Ernest Hammerschmidt^a nasledniki
Madile, Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvasorjev trg št. 6.

Velika zaloga kuhinjskega orodja
in hišne oprave

1980 36—12

Zaščitna znamka: „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol
blažujoče mazilo; cena 80 v., K 1-40
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega posoda pri-
ljubljenega domačega sredstva, naj se
jemlje le originalne steklenice v škat-
ljah z našo zaščitno znamko „Sidro“
iz Richterjeve lekarne, potem se je
gotovo prejel originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA

k „zlatem levu“ v Pragi

Elizabetsgasse št. 5 nova.

Danesno razpošiljanje.

1934 38—19

Odlikovan
z zlato kolajno in
častno diplo-
mo v Parizu.

479 95

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani.

Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah

Opozarja na velike svojo
zalogo

Izgotovljene obleke

posebno na havelke v naj
večji izbiri po najnižjih cenah

častitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Pri nakupovanju

— suknenega —
in manufakturnega
— blaga —

se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 4.

250 52—1

Velika zaloga

suknenih ostankov.

Iščem za župnišče na deželi izur-
jeno in pošteno 236 3—2

kuharico

katera bode imela tudi primerna dela oprav-
ljati. — Mesečna plača po dogovoru.

Naslov pove iz prijaznosti uprav. „Slovenca“.

Dr. Ivan Oražen, zdravnik v Ljubljani

daje na znanje, da je otvoril na **Turjaškem trgu št. 4** v prvem nadstropju svoj lastni

ortopedično - zdravilni zavod,

v katerem se bode zdravilo: raznovrstno skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, nejednake rame, skrivljene, ploske in
čokaste noge, nejednaka ledja i. t. d. 185 4—3

Telovadili bodo tudi zdravi otroci, da se pri njih zabranijo taka pohabljenja. (Proste vaje in vaje
na aparatih.)

Masaža za odrasle. Vse to se bode izvrševalo pod osebnim nadzorstvom dr. Oražna, ki daje pojas-
nila ob svojih ordinacijskih urah od 9.—10. dop. in od 2.—3. pop. v Wolfovih ulicah št. 12, I. nadstropje.

Franc Jožefov grenki vrelec

„pravi reprezentant kislih
vod“.

1049 15—12

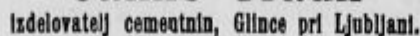
V. medc. oddelek splošne bolniš-
nice na Dunaju.

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Ceniki na razpolago.

155 52-3

v sodčkih in steklenicah.

Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

Založnik zveze avstrijskih
e. kr. državnih uradnikov

V zalogi je nadalje pri g. lekarnarjih:
v Ljubljani: M. Mardetschläger, I. Mayr,
G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy; Beljak: L. Ass-
mann, Jobst & Schneider; Breže: G. Elsässer
dedič; Celje: M. Rauscher, O. Schwarzl &
Co; Celovec: P. Birnbacher vdova P. Hau-
ser & I. Pichler, V. Hausers r. pl. Hillinger,
I. Kometter; Crnomelj: P. Haika; Reka;
A. Mizzan, F. Prodram, G. Prodram, A. Schindler;
Sovodenj: F. Kordon; Št. Vid: A. Schiebl;
Trbiž: I. Siegl; Trst: A. Filippi, E. pl. Leiter-
burg, P. Predin dedič, M. Ravasini, Dr. J. Se-
ravallo, A. Sutina, C. Zanetti; Velikovec:
I. Jobst; Volšperk: I. Huth. 1968 18-8

visitations

S poslaciim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. — Mihael Kovčević, ravnatelj pismo in uradno
ež pri vadi v Sarajevu. — Sarajevo 22 okt 1904

Bogato ilustr. ceniki z nad 600 slikami se na zahtevo pošljejo gratis in franko.

Ponarejalce in razprodajalce ponarejanj mojih edino pravih preparatov prosim mi naznaniti, da jih sodnijsko zasledujem. 1856 52—15

Odlikovana na razstavi živil v Parizu
z najvišjim odlikovanjem **grand prix** in
1008 zlato kolajno. 52—36
Ustanovljena leta 1854.

ob 6. in 10. uri dopoldne
ob 2. in 6. uri popoldne.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptolr: Telefon 154. Delavnica:
Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopčev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

1966 52-13

Gospodične

katere se žele izobraziti v šivanju in krojnem risanju sprejema

Franja Jesih, Ljubljana

Stari trg št. 28.

10-7

Največja izbira
najaoljših in najcenejših
dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Glasbeni avtomati.

Pisalni stroji.

Večletno jamstvo.

Lastna delavnica za poprave.

60 52-5

Ivan Jax in sin

trgovina s šivalnimi stroji in vozniimi kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo

1055 52-35

Hidralične vidre in sesalke

JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja naslednik

Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroji, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelkovode, železna okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: valjični zastori in sornšne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Zaradi popolne opustitve modne trgovine

A. Primožič, Ljubljana, Mestni trg 25

prične se prodaja zimskega blaga v soboto 4. februarja do 1. marca 1905.

1010 52-49

K prostovoljni prodaji pride:

modno volneno blago za dame, barvani in beli pike barhanti, svileni blago za bluže in obleke, šerpe, en del francoskih batistov, sukno za salonske obleke, kovtri svileni in volnati, razno perilo, preproge (tudi za oltare velike) in postelne garniture, plašče za dame (Brunnenmantel), površne jopice, ena partija lodna 115 cm široko po 39 kr. meter, enako flanele po 14 kr. meter in še druge reči. — Ogled prost.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpečno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, delmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

eploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in via popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovole pri naročilih ozirati na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najostenejšo posredstvo in najnižjo ceno, zatrjuje, da boče dvalečna tudi za najmanjše naročilo.

Najodlične ne želim spetevinjam se piperča 1565 26 9

Ana Hofbauer,
imejiteljica zaloge cerkvene obleke, ordija in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

208b 12-4

12. januarja 1905.

Gospodu
lekarju Piccoli
Ljubljana

Prosim, pošljite mi 12 škatljic
Vaših izbornih salmijakovih pastil.

Velespoštovanjem

Julija Milischka,
Dunaj XIV./I, Goldschlagstr. 1.

Usak dan sveže
pustne
krofe

Slaščičarna

Jak. Zalaznik

Stari trg 21. Mestni trg 6.
Sv. Petra cesta 27.

33 14

Novosti

1647 19

modnega
svilenega blaga

in
= nakitja =
največja izbira

pri
Alojziju Persché
Pred škofijo št. 21. Ljubljana.

Zahtevajte pri nakupu

671 60-49

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod